

GUJARAT TECHNOLOGICAL UNIVERSITY
Diploma Engineering – SEMESTER – 4 (NEW) – EXAMINATION – Summer-2024

Subject Code: 4345501

Date: 11-06-2024

Subject Name: Engineering Metrology & Instrumentation Control

Time: 02:30 PM TO 05:00 PM

Total Marks: 70

Instructions:

1. Attempt all questions.
2. Make Suitable assumptions wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks.
4. Use of programmable & Communication aids are strictly prohibited.
5. Use of non-programmable scientific calculator is permitted.
6. English version is authentic.

		Marks
Q.1	(a) Explain following terms with suitable examples: 1.measurand 2.reference 3.comparator (અ) નીચેના પદો યોગ્ય ઉદાહરણ આપીને સમજાવો. (૧) મેઝરેન્ડ (૨) રેફરન્સ (૩) કમ્પેરેટર	03
	(b) Define the term metrology and explain objectives of metrology. (બ) મેટ્રોલોજી ની વ્યાખ્યા લખો અને મેટ્રોલોજીનાં હેતુઓ સમજાવો.	04
	(c) Make a dimension of 75.1885 mm by using M 112 slip gauge set. (ક) 75.1885 મીમી માપ M 112 સ્લીપ ગેઇજ સેટ નો ઉપયોગ કરીને બનાવો	07
	OR	
	(c) Explain construction, working principle, precaution required and least count of A type vernier callipers screw with neat sketch. (ક) A – પ્રકાર નું વર્નિયર કેલીપરની રચના, કાર્ય સિધ્ધાંત, ઉપયોગ કરતી વખતે રાખવાની થતી સાવધાનીઓ અને લઘુત્તમ માપન ક્ષમતા આકૃતિ સાથે સમજાવો.	07
Q.2	(a) Explain error in the measurements. (અ) મેઝરમેન્ટમાં જોવા મળતી ખામીઓ સમજાવો	03
	(b) Define the term flatness. List different method for check flatness. Explain any one method with neat sketch.	04
	(બ) ફ્લેટનેસની વ્યાખ્યા લખો. ફ્લેટનેસ ચેક કરવાની વિવિધ પદ્ધતિઓના નામ લખો. ફ્લેટનેસ ચેક કરવાની કોઈ એક પદ્ધતિ સ્વચ્છ આકૃતિ સાથે સમજાવો	
	(c) Make angle of 57° 34' 9" with angle gauge set. (ક) 57° 34' 9" એંગલ (કોણ) એંગલ ગેઇજ સેટ નો ઉપયોગ કરીને બનાવો.	07
	OR	
Q.2	(a) Explain calibrations of micrometer with neat sketch.	03

- (અ) માઇક્રોમીટર સ્ક્રૂનું કેલીબ્રેશન સ્વચ્છ આકૃતિ સાથે સમજાવો.
- (b) Explain construction, working principle and mechanism of dial indicator with neat sketch. **04**
- (બ) ડાયલ ઇન્ડિકેટર ની રચના, કાર્ય સિધ્ધાંત અને મીકેનીઝમ આકૃતિ સાથે સમજાવો.
- (c) Explain construction, least count and measurement method of mechanical bevel protector with neat sketch. **07**
- (ક) મીકેનીકલ બેવેલ પ્રોટેક્ટર ની રચના, લઘુત્તમ માપન ક્ષમતા અને માપન પદ્ધતિ સ્વચ્છ આકૃતિ સાથે સમજાવો
- Q.3** (a) Explain working principle of Spirit level with neat sketch. **03**
- (અ) સ્પીરીટ લેવલ નો કાર્ય સિધ્ધાંત સ્વચ્છ આકૃતિ સાથે સમજાવો.
- (b) Describe Tomlinson surface roughness meter with neat sketch. **04**
- (બ) ટોમ્લીસન સરફેઇસ મીટર સ્વચ્છ આકૃતિ સાથે સમજાવો.
- (c) Explain following temperature measuring instrument with sketch:- **07**
1. Bimetallic Thermometer
2. Thermocouple
- (ક) સુધડ સ્કેચ સાથેના નીચેના તાપમાન માપવાના સાધનો ને સમજાવો: -
1. બાય મેટાલિક થર્મોમીટર
2. થર્મોકપલ
- OR**
- Q.3** (a) What is lay ? Explain different type of lay with neat sketch. **03**
- (અ) લે એટલે શું? વિવિધ પ્રકારના લે આકૃતિ સાથે સમજાવો.
- (b) Explain different indirect surface roughness measuring methods. **04**
- (બ) વિવિધ ઇન્ડાયરેક્ટ સરફેઇસ રફનેસ મેઝરીંગ પદ્ધતિઓ સમજાવો.
- (c) Explain following pressure measuring instrument with neat sketch:- **07**
1. U-tube Manometer
2. Dead weight piston gauge
- (ક) સુધડ સ્કેચ સાથે નીચેના પ્રેશર (દબાણ) માપન સાધન સમજાવો: -
1. યુ-ટ્યુબ મેનોમીટર
2. ડેડ વેઇટ પિસ્ટન ગેજ
- Q.4** (a) Write advantages and limitations for use of gauge. **03**
- (અ) ગેઇજનાં ઉપયોગ કરવાના ફાયદા અને ગેરફાયદા લખો.
- (b) Define following term with neat sketch:- **04**
1. Absolute Pressure
2. Atmospheric Pressure
3. Gauge Pressure
4. Vacuum Pressure

- (બ) સુઘડ સ્કેચ સાથે નીચેના શબ્દ વ્યાખ્યાયિત કરો: -
1. સંપૂર્ણ દબાણ (એબ્સોલ્યુટ પ્રેશર)
  2. વાતાવરણીય દબાણ (એટમોસ્ફેરિક પ્રેશર)
  3. ગેજ પ્રેશર
  4. વેક્યૂમ પ્રેશર
- (c) Explain following flow measuring instrument with neat sketch: **07**
1. Venturi Meter
  2. Rota Meter
- (ક) સુઘડ સ્કેચ સાથેના નીચેના ફ્લો (પ્રવાહ) મેઝરીંગ સાધનો સમજાવો: -
1. વેન્ચુરી મીટર
  2. રોટા મીટર

OR

- Q.4** (a) Define the term transducer and write its advantages. **03**
- (અ) ટ્રાન્સડ્યુસર પદ ને વ્યાખ્યાયિત કરો અને તેના ફાયદાઓ લખો.
- (b) List different factors affecting selection of pressure measuring instrument. **04**
- (બ) પ્રેશર મેઝરીંગ સાધનની પસંદગી કરવા માટેના વિવિધ પરિબલોની યાદી બનાવો.
- (c) Explain calibration of pressure gauge and thermometer with neat sketch. **07**
- (ક) પ્રેશર ગેઇજ અને થર્મોમીટરનું કેલીબ્રેશન આકૃતિ સાથે સમજાવો.
- Q.5** (a) Explain construction and use of plug gauge with neat sketch. **03**
- (અ) પ્લગ ગેઇજની રચના અને ઉપયોગ આકૃતિ સાથે સમજાવો.
- (b) Compare inspection and quality control. **04**
- (બ) ઇન્સ્પેક્શન અને ગુણવત્તા નિયંત્રણ (ક્વોલિટી કંટ્રોલ) વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.
- (c) Explain inspection of different elements of process equipments with neat sketch. **07**
- (ક) પ્રોસેસ ઇક્વિપમેન્ટ ના વિવિધ ભાગોના ઇન્સ્પેક્શનને સમજાવો

OR

- Q.5** (a) Explain weld gauge with neat sketch. **03**
- (અ) વેલ્ડ ગેઇજ સ્વચ્છ આકૃતિ સાથે સમજાવો.
- (b) Compare centralized and decentralized inspection. **04**
- (બ) સેન્ટ્રલાઇઝ્ડ અને ડીસેન્ટ્રલાઇઝ્ડ ઇન્સ્પેક્શન ની સરખામણી કરો
- (c) Write brief note on working of third party inspection agencies in the field of fabrication. **07**
- (ક) ફેબ્રિકેશન ઇન્ડસ્ટ્રીમાં થર્ડ પાર્ટી ઇન્સ્પેક્શન અજેન્સીની કામગીરી પર ટૂંક નોંધ લખો.

*****